Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

της 1ης Φεβρουαρίου 2017*

«Εξωσυμβατική ευθύνη — Αοριστία της αγωγής — Παραδεκτό — Άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων — Εύλογη διάρκεια της δίκης — Υλική ζημία — Τόκοι επί του ποσού του μη καταβληθέντος προστίμου — Έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως — Μη υλική ζημία — Αιτιώδης σύνδεσμος»

Στην υπόθεση T-479/14,

Kendrion NV, με έδρα το Zeist (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενη αρχικώς από τους P. Glazener και T. Ottervanger, στη συνέχεια, από τον T. Ottervanger, δικηγόρους,

ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Ένωσης, διά του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου αρχικώς από τον A. Placco και, στη συνέχεια, από τους J. Inghelram και E. Beysen,

εναγομένης,

υποστηριζόμενης από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους T. Χριστοφόρου, S. Noë και P. van Nuffel,

παρεμβαίνουσα,

με αντικείμενο αγωγή βάσει του άρθρου 268 ΣΛΕΕ με αίτημα την αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται να υπέστη η ενάγουσα λόγω της διάρκειας της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασίας, στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667),

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους Σ. Παπασάββα, πρόεδρο, I. Labucka, E. Bieliūnas (εισηγητή), V. Kreuschitz και I. S. Forrester, δικαστές,

γραμματέας: G. Predonzani, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 20ής Ιουλίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

Απόφαση

I. Ιστορικό της διαφοράς

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 22 Φεβρουαρίου 2006, η Kendrion NV, νυν ενάγουσα, άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2005, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου [101 ΣΛΕΕ] (υπόθεση COMP/F/38.354 – Βιομηχανικοί σάκοι) [στο εξής: απόφαση C(2005) 4634]. Με την προσφυγή της ζητούσε, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση αυτή κατά το μέρος που την αφορούσε ή, επικουρικώς, να μειώσει το ύψος του προστίμου που της είχε επιβληθεί.

2 Με απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ως άνω προσφυγή.

3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 26 Ιανουαρίου 2012, η ενάγουσα άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667).

4 Με απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Kendrion κατά Επιτροπής (C-50/12 P, EU:C:2013:771), το Δικαστήριο απέρριψε την ως άνω αίτηση αναιρέσεως.

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

5 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 26 Ιουνίου 2014, η ενάγουσα άσκησε την υπό κρίση αγωγή κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενης από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 8 Σεπτεμβρίου 2014, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρότεινε ένσταση απαραδέκτου, βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου της 2ας Μαΐου 1991.

7 Με διάταξη της 6ης Ιανουαρίου 2015, Kendrion κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-479/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:2), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου που προτάθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα.

8 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 17 Φεβρουαρίου 2015, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης άσκησε αναίρεση, που πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό C-71/15 P, κατά της διατάξεως της 6ης Ιανουαρίου 2015, Kendrion κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-479/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:2).

9 Με διάταξη της 2ας Μαρτίου 2015, ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, κατόπιν αιτήματος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανέστειλε τη διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση έως ότου το Δικαστήριο εκδώσει απόφαση που να περατώνει τη δίκη στην υπόθεση C-71/15 P, Δικαστήριο κατά Kendrion.

10 Με διάταξη της 18ης Δεκεμβρίου 2015, Δικαστήριο κατά Kendrion (C-71/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2015:857), η υπόθεση διαγράφηκε από το πρωτόκολλο του Δικαστηρίου.

11 Μετά την επανάληψη της διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 15 Ιανουαρίου 2016, ζήτησε να παρέμβει υπέρ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

12 Στις 16 Φεβρουαρίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατέθεσε υπόμνημα αντικρούσεως.

13 Στις 17 Φεβρουαρίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του τρίτου πενταμελούς τμήματος.

14 Στις 2 Μαρτίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε ότι δεν παρίστατο ανάγκη για δεύτερη ανταλλαγή υπομνημάτων. Εξάλλου, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας κατά το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δηλώσει αν είχε ζητήσει και λάβει τη συναίνεση της ενάγουσας και της Επιτροπής για να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα που ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως και αφορούσαν την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667, στο εξής: υπόθεση T-54/06).

15 Με διάταξη της 15ης Μαρτίου 2016, Kendrion κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-479/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:196), ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου έκανε δεκτή την αίτηση παρεμβάσεως της Επιτροπής υπέρ του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διευκρίνισε ότι τα δικαιώματα που είχε η Επιτροπή στο πλαίσιο αυτό ήταν εκείνα που προβλέπει το άρθρο 116, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991.

16 Στις 18 Μαρτίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απάντησε στη μνημονευόμενη στη σκέψη 14 ανωτέρω ερώτηση. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να δεχθεί ότι δεν είχε υποχρέωση να ζητήσει και να λάβει τη συναίνεση της ενάγουσας και της Επιτροπής για να προσκομίσει τα σχετικά με την υπόθεση T-54/06 έγγραφα και, επικουρικώς, ότι η συναίνεση αυτή του παρασχέθηκε σιωπηρώς από την ενάγουσα και την Επιτροπή. Όλως επικουρικώς, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε η απάντησή του να εκληφθεί ως αίτημα περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας, και συγκεκριμένα ως αίτημα προς το Γενικό Δικαστήριο να διατάξει την προσκόμιση, στο πλαίσιο της υπό κρίση αγωγής, των εγγράφων που αποτελούσαν τη δικογραφία της υποθέσεως T-54/06, ιδίως δε των εγγράφων που ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως.

17 Στις 4 Απριλίου 2016, ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε, πρώτον, να αφαιρέσει από τη δικογραφία τα έγγραφα τα οποία ήταν συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως και αφορούσαν την υπόθεση T-54/06. Η απόφαση αυτή λήφθηκε με το σκεπτικό ότι, αφενός, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε είχε ζητήσει ούτε είχε λάβει τη συναίνεση των διαδίκων της υποθέσεως T-54/06 για να προσκομίσει τα εν λόγω έγγραφα και, αφετέρου, δεν είχε ζητήσει πρόσβαση στη δικογραφία της εν λόγω υποθέσεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 38, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας. Δεύτερον, ο πρόεδρος του τρίτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 88, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, να καλέσει την ενάγουσα να τοποθετηθεί επί του αιτήματος περί λήψεως μέτρου οργανώσεως της διαδικασίας που είχε υποβάλει όλως επικουρικώς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την από 18 Μαρτίου 2016 απάντησή του που μνημονεύεται στη σκέψη 16 ανωτέρω.

18 Στις 12 Απριλίου 2016, η ενάγουσα ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί κατά δίκαιη κρίση, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των δύο διαδίκων και τη δικονομική πολυπλοκότητα του αιτήματος που διατύπωσε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

19 Στις 11 Μαΐου 2016, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι, για την προετοιμασία και την εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως, ήταν αναγκαίο, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της, να τεθεί στη διάθεσή του η δικογραφία της υποθέσεως T-54/06. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των μέτρων

οργανώσεως της διαδικασίας κατά το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να περιλάβει στη δικογραφία της υπό κρίση υποθέσεως τη δικογραφία της υποθέσεως T-54/06.

20 Στις 17 Ιουνίου 2016, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζήτησε να του επιδοθεί η δικογραφία της υποθέσεως T-54/06.

21 Στις 28 Ιουνίου 2016, το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε από την ενάγουσα να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα και της έθεσε ερώτηση την οποία θα έπρεπε να απαντήσει κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

22 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 20ής Ιουλίου 2016.

23 Η ενάγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να υποχρεώσει την Ένωση στην καταβολή ποσού 2 308 463,98 ευρώ, για την αποκατάσταση της υλικής ζημίας ή, τουλάχιστον, του ποσού που θα κρίνει εύλογο·

— να υποχρεώσει την Ένωση στην καταβολή ποσού 11 050 000 ευρώ, για την αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας, ή επικουρικώς, ποσού 1 700 000 ευρώ, ή τουλάχιστον, έτι επικουρικότερον, ποσού που θα καθοριστεί από τις διαδίκους σύμφωνα με τον τρόπο που θα ορίσει το Γενικό Δικαστήριο ή, εν πάση περιπτώσει, ευλόγου ποσού που θα καθορίσει το Γενικό Δικαστήριο·

— να προσαυξήσει, με αφετηρία την 26η Νοεμβρίου 2013, καθένα από τα ως άνω ποσά με τόκους υπερημερίας βάσει επιτοκίου που θα κρίνει εύλογο·

— να καταδικάσει την Ένωση στα δικαστικά έξοδα.

24 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υποστηριζόμενο από την Επιτροπή, ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει το αίτημα για την αποκατάσταση της προβαλλόμενης υλικής ζημίας ως αβάσιμο και το αίτημα για την αποκατάσταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας ως απαράδεκτο και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμο·

— επικουρικώς, να απορρίψει ως αβάσιμο το αίτημα για την αποκατάσταση της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και να επιδικάσει στην ενάγουσα, ως αποζημίωση για τη μη υλική ζημία, ποσό που δεν θα υπερβαίνει τα 5 000 ευρώ·

— να καταδικάσει την ενάγουσα στα δικαστικά έξοδα.

III. Σκεπτικό

A. Επί του παραδεκτού

25 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι, όσον αφορά τη φύση και την έκταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, η αγωγή είναι ασαφής και αόριστη. Συγκεκριμένα, η περιγραφή της μη υλικής ζημίας είναι υπερβολικά γενικόλογη και στηρίζεται σε σύγχυση μεταξύ της υλικής ζημίας και της μη υλικής ζημίας

26 Δυνάμει του άρθρου 21, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με το άρθρο 53, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού, και του άρθρου 44, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991, κάθε δικόγραφο προσφυγής ή αγωγής πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των προβαλλομένων λόγων ή ισχυρισμών. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι αρκούντως σαφή και ακριβή, ώστε να μπορεί ο αντίδικος να προετοιμάσει την άμυνά του και το Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί επί της προσφυγής ή αγωγής, κατά περίπτωση χωρίς να χρειάζεται άλλα στοιχεία προς τούτο. Για την εδραίωση ασφάλειας δικαίου και για τη διασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης είναι αναγκαίο, για να μπορεί μια προσφυγή ή αγωγή να κριθεί παραδεκτή, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων αυτή στηρίζεται να προκύπτουν, τουλάχιστον συνοπτικώς, αλλά κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό, από το κείμενο του δικογράφου. Ειδικότερα, για να πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, το δικόγραφο με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση ζημίας προκληθείσας από όργανο της Ένωσης πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθιστούν δυνατή την εξατομίκευση της πράξεως ή παραλείψεως που ο ενάγων προσάπτει στο όργανο αυτό και τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της πράξεως ή παραλείψεως και της ζημίας που ισχυρίζεται ότι υπέστη, καθώς και να προσδιορίζει τη φύση και την έκταση της ζημίας αυτής (βλ. απόφαση της 7ης Οκτωβρίου 2015, Accorinti κ.λπ. κατά ΕΚΤ, T-79/13, EU:T:2015:756, σκέψη 53 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

27 Εν προκειμένω, υπογραμμίζεται, πρώτον, ότι η επιχειρηματολογία της ενάγουσας, όσον αφορά τη φύση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, ομολογουμένως είναι συνοπτική. Εντούτοις, η επιχειρηματολογία αυτή παρίσταται επαρκής λαμβανομένων υπόψη των εξηγήσεων και των αναφορών που περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της αγωγής.

28 Συγκεκριμένα, αφενός, η ενάγουσα τονίζει, μεταξύ άλλων, ότι είναι «επιχείρηση εισηγμένη στο χρηματιστήριο της οποίας οι περιπέτειες παρακολουθούνται με προσοχή όχι μόνο από τους εργαζομένους της, αλλά και από τον Τύπο, τους επενδυτές και τους πελάτες της». Η ενάγουσα διευκρινίζει ότι η φήμη της επλήγη χωρίς λόγο.

29 Αφετέρου, η ενάγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι τα επιπλέον έτη αβεβαιότητας είχαν αρνητική επίδραση στη λειτουργία, στις επενδύσεις, στην ελκυστικότητα και στη στρατηγική της επιχειρήσεως. Η ενάγουσα προσθέτει ότι η αβεβαιότητα αυτή προκάλεσε επίσης ηθική βλάβη ατομικά στα μέλη του προσωπικού της καθώς και στα μέλη των οργάνων διοικήσεώς της, που υπέστησαν μεγάλες πιέσεις.

30 Τέλος, η ασάφεια για την οποία κάνει λόγο το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη σχέση μεταξύ της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας και ενδεχόμενης υλικής ζημίας εμπίπτει στην εκτίμηση του βασίμου του αιτήματος για αποκατάσταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας και, ιδίως, στην εκτίμηση των κριτηρίων προσδιορισμού και επανορθώσεως της ζημίας αυτής.

31 Δεύτερον, όσον αφορά την έκταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, η ενάγουσα ορθώς υπογραμμίζει ότι, εξ ορισμού, η μη υλική ζημία την οποία προβάλλει δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί με ακρίβεια. Εξάλλου, η ενάγουσα υπενθυμίζει ότι, για τον προσδιορισμό της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη το πλαίσιο και, επομένως, το είδος της υποθέσεως και της ενδιαφερόμενης επιχειρήσεως. Τέλος, η ενάγουσα υπολογίζει τη ζημία της βάσει μεθόδου της οποίας η ορθότητα εμπίπτει στην εκτίμηση του βασίμου της αγωγής.

32 Επομένως, το δικόγραφο της αγωγής είναι αρκούντως σαφές και συγκεκριμένο και η ενάγουσα προσκόμισε επαρκή στοιχεία για την εκτίμηση της φύσεως και της εκτάσεως της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία αυτά επέτρεψαν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αμυνθεί και παρέχουν στο Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να αποφανθεί επί της υπό κρίση αγωγής.

33 Κατόπιν των ανωτέρω, ο λόγος απαραδέκτου που προβάλλει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να απορριφθεί.

Β. Επί της ουσίας

34 Δυνάμει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, στο πεδίο της εξωσυμβατικής ευθύνης, η Ένωση υποχρεούται, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, να αποκαθιστά τη ζημία που προξενούν τα θεσμικά όργανα ή οι υπάλληλοί της κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

35 Κατά πάγια νομολογία, όπως προκύπτει από το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, για να θεμελιωθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης και για να μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα σε αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας, πρέπει να συντρέχει ένα σύνολο προϋποθέσεων, και συγκεκριμένα, η πράξη ή παράλειψη που προσάπτεται στα θεσμικά όργανα πρέπει να είναι παράνομη, η ζημία πρέπει να είναι υποστατή και μεταξύ της προσαπτόμενης πράξεως ή παραλείψεως και της προβαλλόμενης ζημίας πρέπει να υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος (αποφάσεις της 29ης Σεπτεμβρίου 1982, Oleifici Mediterranei κατά ΕΟΚ, 26/81, EU:C:1982:318, σκέψη 16, και της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, FIAMM κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-120/06 P και C-121/06 P, EU:C:2008:476, σκέψη 106).

36 Εφόσον δεν πληρούται μία από τις προϋποθέσεις αυτές, η αγωγή πρέπει να απορρίπτεται στο σύνολό της χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιπές προϋποθέσεις θεμελιώσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης (απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1999, Atlanta κατά Ευρωπαϊκής Κοινότητας, C-104/97 P, EU:C:1999:498, σκέψη 65· βλ., επίσης, συναφώς, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, ΚΥΔΕΠ κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-146/91, EU:C:1994:329, σκέψη 81). Εξάλλου, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης δεν υποχρεούνται να εξετάζουν τις εν λόγω προϋποθέσεις με συγκεκριμένη σειρά (απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makarov κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 42· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 1999, Lucaccioni κατά Επιτροπής, C-257/98 P, EU:C:1999:402, σκέψη 13).

37 Εν προκειμένω, η ενάγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι η διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 είχε ως συνέπεια την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης (στο εξής: εύλογη διάρκεια της δίκης). Δεύτερον, υποστηρίζει ότι η υπέρβαση αυτή της προξένησε ζημία που πρέπει να αποκατασταθεί.

1. Επί της προβαλλόμενης υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06

38 Η ενάγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι, με την απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Kendrion κατά Επιτροπής (C-50/12 P, EU:C:2013:771), το Δικαστήριο δέχθηκε ότι, όσον αφορά τη διάρκεια εκδικάσεως της υποθέσεως T-54/06, η προϋπόθεση περί κατάφωρης παραβάσεως κανόνα δικαίου ο οποίος έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες πληρούτο. Επομένως, δεν είναι αναγκαίο να εξεταστούν έτι περαιτέρω τα κριτήρια για την εκτίμηση του εύλογου χαρακτήρα της διάρκειας της δίκης ούτε η εφαρμογή τους στη συγκεκριμένη περίπτωση.

39 Δεύτερον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι, στην υπόθεση T-54/06, χρονικό διάστημα 2 ετών και 6 μηνών αποτελούσε ενδεδειγμένη διάρκεια εκδικάσεως, λαμβανομένου υπόψη ότι το Γενικό Δικαστήριο αποτελεί υπερεθνικό δικαιοδοτικό όργανο, στοιχείο που συνεπάγεται ορισμένη πολυπλοκότητα, ιδίως λόγω του ισχύοντος γλωσσικού καθεστώτος. Στην υπό κρίση υπόθεση, όμως, κανένα στοιχείο δεν δικαιολογεί διάρκεια εκδικάσεως μεγαλύτερη των 2 ετών και 6 μηνών. Συνεπώς, στο μέτρο που η διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 ανήλθε σε 5 έτη και 9 μήνες, υπερέβη την εύλογη διάρκεια της δίκης κατά 3 έτη και 3 μήνες .

40 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιτείνει ότι τα επιχειρήματα της ενάγουσας πρέπει να απορριφθούν.

41 Πρώτον, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπενθυμίζει ότι, κατά την απόφαση της 26 Νοεμβρίου 2013, Kendrion κατά Επιτροπής (C-50/12 P, EU:C:2013:771), εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να αποφαίνεται επί αγωγών, όπως είναι η υπό κρίση, και να ελέγχει αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης.

42 Δεύτερον, ο ισχυρισμός της ενάγουσας κατά τον οποίο η διάρκεια της διαδικασίας στις υποθέσεις που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού είναι εύλογη μόνον εφόσον δεν υπερβαίνει χρονικό διάστημα 2 ετών και 6 μηνών δεν έχει καμία σχέση με την πραγματική διάρκεια των διαδικασιών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, πράγμα το οποίο καταδεικνύεται από τη μέση διάρκεια των διαδικασιών ενώπιον του οργάνου αυτού, η οποία διαπιστώθηκε μεταξύ των ετών 2006 και 2015 στην εν λόγω κατηγορία υποθέσεων. Ομοίως, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 υπερέβη κατά 16 μόνο μήνες τη μέση διάρκεια του σταδίου αυτού της διαδικασίας, η οποία παρατηρήθηκε μεταξύ των ετών 2007 και 2010 στις υποθέσεις που αφορούσαν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού.

43 Τρίτον και προ παντός, ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας της δίκης πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, λαμβανομένης, μεταξύ άλλων, υπόψη ενδεχόμενης περιόδου αδράνειας που είναι ασυνήθιστα μεγάλη. Ειδικότερα, η συνολική διάρκεια της διαδικασίας και το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 δικαιολογούνται από τον όγκο των δικογραφιών των υποθέσεων που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, από την ταυτόχρονη άσκηση 15 άλλων προσφυγών κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 σε έξι διαφορετικές γλώσσες και από το πολυγλωσσικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα χρονικά όρια της θητείας των δικαστών καθώς και η μακράς διάρκειας ασθένεια ενός από τα μέλη του τμήματος στο οποίο είχε ανατεθεί η υπόθεση T-54/06.

44 Υπογραμμίζεται συναφώς ότι το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι «[κ]άθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να δικασθεί η υπόθεσή του δίκαια, δημόσια και εντός εύλογης προθεσμίας, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει προηγουμένως συσταθεί νομίμως.»

45 Το εν λόγω δικαίωμα, το οποίο έχει αναγνωριστεί ως γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης προ της ενάρξεως ισχύος του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, κρίθηκε ότι τυγχάνει εφαρμογής στο πλαίσιο ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως της Επιτροπής (βλ. απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 178 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

46 Εν προκειμένω, από τη λεπτομερή εξέταση της δικογραφίας της υποθέσεως T-54/06 προκύπτει ότι, όπως ορθώς υπογράμμισε το Δικαστήριο στην απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Kendrion κατά Επιτροπής (C-50/12 P, EU:C:2013:771), η διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06, η οποία ανήλθε σε σχεδόν 5 έτη και 9 μήνες, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από καμία από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως.

47 Πρώτον, επισημαίνεται ότι η υπόθεση T-54/06 αφορούσε ένδικη διαφορά με αντικείμενο την ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού και ότι, κατά τη νομολογία, η θεμελιώδης επιταγή της ασφάλειας δικαίου που πρέπει να εφαρμόζεται υπέρ των οικονομικών φορέων και ο σκοπός διασφαλίσεως της μη νοθεύσεως του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον όχι μόνο για τον ίδιο τον προσφεύγοντα και τους ανταγωνιστές του, αλλά και για τους τρίτους, λόγω του μεγάλου αριθμού των ενδιαφερομένων προσώπων και των διακυβευομένων χρηματικών συμφερόντων (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 186).

48 Δεύτερον, διαπιστώνεται ότι, στην υπόθεση T-54/06, μεσολάβησε χρονικό διάστημα περίπου 3 ετών και 10 μηνών, ήτοι 46 μηνών, μεταξύ, αφενός, της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας με την κατάθεση, στις 19 Φεβρουαρίου 2007, του υπομνήματος ανταπαντήσεως της Επιτροπής και, αφετέρου, της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας, στις 30 Νοεμβρίου 2010.

49 Κατά το χρονικό διάστημα αυτό, πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, συνοπτική καταγραφή των επιχειρημάτων των διαδίκων, προετοιμασία της εκδικάσεως των υποθέσεων, ανάλυση του πραγματικού και νομικού πλαισίου των ενδίκων διαφορών και προπαρασκευή της προφορικής διαδικασίας. Επομένως, η διάρκεια του χρονικού διαστήματος αυτού αποτελεί συνάρτηση, μεταξύ άλλων, της πολυπλοκότητας της ένδικης διαφοράς καθώς και της συμπεριφοράς των διαδίκων και τυχόν παρεμπιπτόντων ζητημάτων κατά τη δίκη.

50 Όσον αφορά την πολυπλοκότητα της ένδικης διαφοράς, πρώτον, υπενθυμίζεται ότι η υπόθεση T-54/06 αφορούσε προσφυγή ασκηθείσα κατά αποφάσεως της Επιτροπής σχετικής με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

51 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία της υποθέσεως T-54/06, οι προσφυγές που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού από την Επιτροπή εμφανίζουν μεγαλύτερο βαθμό πολυπλοκότητας από άλλες κατηγορίες υποθέσεων, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, του μακροσκελούς της προσβαλλομένης αποφάσεως, του όγκου της δικογραφίας και της ανάγκης λεπτομερούς εκτιμήσεως πολλών και περίπλοκων πραγματικών περιστατικών που συχνά έχουν ευρεία χρονική και γεωγραφική διάσταση.

52 Συνεπώς, χρονικό διάστημα 15 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας συνιστά, καταρχήν, ενδεδειγμένο χρονικό διάστημα για την εξέταση υποθέσεων που αφορούν την εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, όπως είναι η υπόθεση T-54/06.

53 Περαιτέρω, επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη ότι η απόφαση C(2005) 4634 αποτέλεσε αντικείμενο πολλών προσφυγών.

54 Πράγματι, προσφυγές ασκούμενες κατά της ίδιας αποφάσεως που έχει λάβει η Επιτροπή κατ' εφαρμογήν του δικαίου ανταγωνισμού της Ένωσης είναι, καταρχήν, αναγκαίο να εξετάζονται ταυτοχρόνως, ακόμη και στις περιπτώσεις που οι σχετικές υποθέσεις δεν συνεκδικάζονται. Η ταυτόχρονη αυτή εξέταση έχει ως δικαιολογητική της βάση, μεταξύ άλλων, τη συνάφεια των εν λόγω προσφυγών καθώς και την ανάγκη να εξασφαλιστεί συνοχή κατά την εκτίμησή τους και κατά την απάντηση που θα δοθεί σε αυτές.

55 Επομένως, η ταυτόχρονη εξέταση συναφών υποθέσεων μπορεί να δικαιολογήσει την επιμήκυνση, κατά ένα μήνα ανά επιπλέον συναφή υπόθεση, του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας.

56 Εν προκειμένω, κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 είχαν ασκηθεί δεκαπέντε προσφυγές. Ωστόσο, αφενός, μία από τις προσφεύγουσες παραιτήθηκε από την προσφυγή της κατά της εν λόγω αποφάσεως (διάταξη της 6ης Ιουλίου 2006, Cofira-Sac κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, T-43/06, EU:T:2006:192). Αφετέρου, επί δύο προσφυγών κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 εκδόθηκαν οι αποφάσεις της 13ης Σεπτεμβρίου 2010, Trioplast Wittenheim κατά Επιτροπής (T-26/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2010:387), και της 13ης Σεπτεμβρίου 2010, Trioplast Industrier κατά Επιτροπής (T-40/06, EU:T:2010:388).

57 Υπό τις συνθήκες αυτές, η εξέταση των δώδεκα υπόλοιπων υποθέσεων που αφορούσαν προσφυγές κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 δικαιολογούσε την επιμήκυνση της διάρκειας της ένδικης διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 κατά 11 μήνες.

58 Κατά συνέπεια, χρονικό διάστημα 26 μηνών (ήτοι 15 μήνες συν 11 μήνες) μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας ήταν ενδεδειγμένο για την εξέταση της υποθέσεως T-54/06.

59 Τέλος, ο βαθμός πολυπλοκότητας των πραγματικών, νομικών και δικονομικών ζητημάτων στην υπόθεση αυτή δεν δικαιολογεί μεγαλύτερη διάρκεια στη συγκεκριμένη περίπτωση. Επισημαίνεται ιδίως, στο πλαίσιο αυτό, ότι μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06, η ένδικη διαδικασία ούτε διακόπηκε ούτε καθυστέρησε λόγω λήψεως από το Γενικό Δικαστήριο οποιουδήποτε μέτρου οργανώσεως αυτής.

60 Όσον αφορά τη συμπεριφορά των διαδίκων και τυχόν παρεμπίπτοντα ζητήματα κατά την εκδίκαση της υποθέσεως T-54/06, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 ουδόλως επηρεάστηκε από τη συμπεριφορά των διαδίκων ή από τυχόν παρεμπίπτοντα ζητήματα.

61 Επομένως, δεδομένων των περιστάσεων κατά την εξέταση της υποθέσεως T-54/06, από το χρονικό διάστημα 46 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας προκύπτει μια περίοδος αδικαιολόγητης αδράνειας 20 μηνών στην υπόθεση αυτή.

62 Τρίτον, από την εξέταση της δικογραφίας της υποθέσεως T-54/06 δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να καθιστά δυνατή τη διαπίστωση ότι υπήρξε περίοδος αδικαιολόγητης αδράνειας, αφενός, μεταξύ της ημερομηνίας καταθέσεως του δικογράφου της προσφυγής και της ημερομηνίας καταθέσεως του υπομνήματος ανταπαντήσεως και, αφετέρου, μεταξύ της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας και της δημοσιεύσεως της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667).

63 Συνεπώς, η διαδικασία που διεξήχθη στην υπόθεση T-54/06 και η οποία ολοκληρώθηκε με τη δημοσίευση της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667), είχε ως συνέπεια την παράβαση του άρθρου 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, καθόσον υπερέβη κατά 20 μήνες την εύλογη διάρκεια της δίκης, γεγονός που συνιστά κατάφωρη παράβαση κανόνα δικαίου της Ένωσης ο οποίος έχει ως αντικείμενο την απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες.

2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου

64 Κατά πάγια νομολογία, η ζημία της οποίας ζητείται η αποκατάσταση στο πλαίσιο αγωγής λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης πρέπει να είναι πραγματική και βέβαιη, πράγμα το οποίο πρέπει να αποδείξει ο ενάγων (βλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2006, Agraz κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-243/05 P, EU:C:2006:708, σκέψη 27 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Στον ενάγοντα εναπόκειται να προσκομίσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία τόσο ως προς την ύπαρξη όσο και ως προς την έκταση της ζημίας που προβάλλει (βλ. απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1997, Blackspur DIY κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-362/95 P, EU:C:1997:401, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

65 Ομοίως, κατά πάγια νομολογία, η προϋπόθεση του αιτιώδους συνδέσμου κατά το άρθρο 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ αφορά την ύπαρξη αρκούντως άμεσης σχέσεως αιτίου προς αιτιατό μεταξύ της πράξεως ή παραλείψεως των θεσμικών οργάνων και της ζημίας (αποφάσεις της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makarov κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 53, και της 14ης Δεκεμβρίου 2005, Beamglow κατά Κοινοβουλίου κ.λπ., T-383/00, EU:T:2005:453, σκέψη 193· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1979, Dumortier κ.λπ. κατά Συμβουλίου, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 και 45/79, EU:C:1979:223, σκέψη 21). Εναπόκειται στον ενάγοντα να αποδείξει την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προσαπτόμενης πράξεως ή

παραλείψεως και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ. απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 1998, Coldiretti κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, T-149/96, EU:T:1998:228, σκέψη 101 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

66 Εν προκειμένω, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 της προξένησε υλική και μη υλική ζημία.

α) Επί της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου

67 Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη υλική ζημία η οποία συνίσταται σε πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις τις οποίες υποχρεώθηκε να φέρει κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 26ης Αυγούστου 2010, ημερομηνίας κατά την οποία το Δικαστήριο όφειλε να εκδώσει την απόφασή του, και της 26ης Νοεμβρίου 2013, ημερομηνίας κατά την οποία το Δικαστήριο εξέδωσε τελικώς την απόφαση στην υπόθεση Kendrion κατά Επιτροπής (C-50/12 P, EU:C:2013:771). Το ποσό των επιβαρύνσεων αυτών ανέρχεται σε 2 308 463,98 ευρώ. Το ποσό αυτό υπολογίζεται με την ακόλουθη μέθοδο. Καταρχάς, πρέπει να αθροιστούν, αφενός, τα έξοδα της τραπεζικής εγγυήσεως η οποία συστάθηκε με σκοπό να μην καταβληθεί αμέσως το ποσό του προστίμου που είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634 (στο εξής: έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως) και, αφετέρου, οι τόκοι που οφείλονται επί του ποσού του προστίμου (στο εξής: τόκοι επί του προστίμου). Στη συνέχεια, από το άθροισμα που προκύπτει θα πρέπει να αφαιρεθούν τα έξοδα στα οποία η ενάγουσα θα είχε υποβληθεί αν είχε υποχρεωθεί να καταβάλει το πρόστιμο στις 26 Αυγούστου 2010.

68 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει, πρώτον, ότι δεν υφίσταται αρκούντως άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ, αφενός, της υλικής ζημίας που συνδέεται με τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως και με τους τόκους επί του προστίμου και, αφετέρου, της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης. Ειδικότερα, καταρχάς, η υλική αυτή ζημία είναι αποτέλεσμα της επιλογής της ίδιας της ενάγουσας. Εξάλλου, η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου δεν μπορεί να αποδειχθεί με βάση και μόνο το επιχείρημα ότι, ελλείψει υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης, η ενάγουσα δεν θα είχε υποχρεωθεί να καταβάλει έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως και τόκους επί του προστίμου για το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση αυτή.

69 Δεύτερον, οι τόκοι που κατέβαλε η ενάγουσα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως ζημία. Ειδικότερα, με την καταβολή των τόκων αυτών αντισταθμίζεται το γεγονός ότι δεν περιήλθε στην κατοχή της Επιτροπής ποσό το οποίο αυτή δικαιούτο να αποκτήσει, τυχόν δε καταβολή αποζημιώσεως ισόποσης προς τους εν λόγω τόκους θα ισοδυναμούσε με αδικαιολόγητο πλουτισμό της ενάγουσας. Επικουρικώς, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι οι συνημμένοι στο δικόγραφο της αγωγής πίνακες δεν αποδεικνύουν την υλική ζημία την οποία διατείνεται ότι υπέστη η ενάγουσα. Διευκρινίζει δε ότι η ύπαρξη και η έκταση της υλικής ζημίας δεν μπορούν να προσδιοριστούν απλώς κατά δίκαιη κρίση.

1) Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

70 Υπογραμμίζεται ότι το άρθρο 2 της αποφάσεως C(2005) 4634 προέβλεπε ότι τα επιβαλλόμενα με την απόφαση αυτή πρόστιμα έπρεπε να καταβληθούν εντός προθεσμίας τριών μηνών από της κοινοποιήσεώς της. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 86 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 1605/2002 του Συμβουλίου, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 2002, L 357, σ. 1), το άρθρο 2 της εν λόγω αποφάσεως διευκρίνιζε ότι, μετά την πάροδο της τρίμηνης αυτής προθεσμίας, θα οφείλονταν αυτομάτως τόκοι υπολογιζόμενοι βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η ΕΚΤ στις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μηνός κατά τη διάρκεια του οποίου εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, προσαυξημένου κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι βάσει επιτοκίου 5,56 %.

71 Συμφώνως προς το άρθρο 299, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, η απόφαση C(2005) 4634 αποτελούσε εκτελεστό τίτλο, καθόσον, με το άρθρο 2 αυτής, επέβαλλε χρηματική υποχρέωση εις βάρος της ενάγουσας. Επίσης, η άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, δεν είχε επίπτωση στα αποτελέσματά της ως εκτελεστής πράξεως, καθόσον, σύμφωνα με το άρθρο 278 ΣΛΕΕ, οι προσφυγές που ασκούνται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.

72 Με έγγραφο της 13ης Δεκεμβρίου 2005, η Επιτροπή κοινοποίησε στην ενάγουσα την απόφαση C(2005) 4634. Με την ευκαιρία αυτή, επισήμανε ότι, αν η ενάγουσα κινούσε ένδικη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ή ενώπιον του Δικαστηρίου, κανένα μέτρο εισπράξεως δεν θα λαμβανόταν κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας, εφόσον τηρούνταν δύο προϋποθέσεις πριν από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής. Κατά το άρθρο 86, παράγραφος 5, του κανονισμού 2342/2002, οι δύο αυτές προϋποθέσεις ήταν οι εξής: πρώτον, η απαίτηση της Επιτροπής θα παρήγαγε τόκους από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας καταβολής, με επιτόκιο 3,56 % και, δεύτερον, πριν από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής, έπρεπε να συσταθεί αποδεκτή από την Επιτροπή τραπεζική εγγύηση που να καλύπτει τόσο την οφειλή όσο και τους τόκους ή τις προσαυξήσεις.

73 Η ενάγουσα επέλεξε να μην καταβάλει αμέσως το ποσό του επιβληθέντος προστίμου, αλλά να συστήσει τραπεζική εγγύηση, καταβάλλοντας τόκους με επιτόκιο 3,56 %

74 Το ζήτημα της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της ζημίας αυτής και της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 πρέπει να εξεταστεί με γνώμονα τις ως άνω εκτιμήσεις.

2) Επί της καταβολής τόκων επί του ποσού του προστίμου

75 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι, λόγω της συνδυασμένης εφαρμογής του άρθρου 299, πρώτο εδάφιο, και του άρθρου 278 ΣΛΕΕ, των οποίων γίνεται μνεία στη σκέψη 71 ανωτέρω, το ποσό του επιβληθέντος με την απόφαση C(2005) 4634 προστίμου εξακολουθούσε να οφείλεται στην Επιτροπή παρά την άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως. Επομένως, οι τόκοι επί του προστίμου, των οποίων το επιτόκιο ανερχόταν σε 3,56 %, πρέπει να χαρακτηριστούν ως τόκοι υπερημερίας.

76 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι, κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06, η ενάγουσα δεν κατέβαλε το ποσό του προστίμου ούτε τους τόκους υπερημερίας. Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας στις εν λόγω υποθέσεις, η ενάγουσα εξακολουθούσε να καρπώνεται το ποσό που αντιστοιχούσε στο ύψος του εν λόγω προστίμου, προσαυξημένο με τόκους υπερημερίας.

77 Η ενάγουσα όμως δεν προσκομίζει στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι, κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06, το ποσό των τόκων υπερημερίας που καταβλήθηκε μεταγενεστέρως στην Επιτροπή ήταν μεγαλύτερο από το πλεονέκτημα που εξασφάλισε λόγω του ότι συνέχισε να καρπώνεται το ισόποσο του προστίμου και των αντίστοιχων τόκων υπερημερίας. Με άλλα λόγια, η ενάγουσα δεν αποδεικνύει ότι η τοκοφορία του προστίμου κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης ήταν σημαντικότερη από το πλεονέκτημα που εξασφάλισε χάρη στη μη καταβολή του προστίμου, προσαυξημένου με τους τόκους που ήσαν ήδη απαιτητοί κατά την ημερομηνία ενάρξεως της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης και με τους τόκους που κατέστησαν απαιτητοί ενόσω διαρκούσε η εν λόγω υπέρβαση.

78 Η εκτίμηση αυτή δεν ανατρέπεται από τη μέθοδο υπολογισμού που προτείνει η ενάγουσα και η οποία συνίσταται στην αφαίρεση από το ποσό της προβαλλόμενης ζημίας των εξόδων για χορήγηση χρηματοδοτήσεως από τράπεζα στα οποία θα είχε υποβληθεί αν είχε υποχρεωθεί να καταβάλει το πρόστιμο στις 26 Αυγούστου 2010.

79 Συγκεκριμένα, με το δικόγραφο της αγωγής, η ενάγουσα σε κανένα σημείο δεν υποστηρίζει ούτε κατά μείζονα λόγο αποδεικνύει ότι υποχρεώθηκε να προσφύγει σε εξωτερική χρηματοδότηση για να καταβάλει το ποσό του προστίμου που της είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634.

80 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, δεν αποδεικνύεται ότι, κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06, η ενάγουσα υπέστη πραγματική και βέβαιη ζημία συνδεόμενη με την καταβολή τόκων υπερημερίας επί του μη καταβληθέντος προστίμου. Επομένως, το αίτημα προς αποκατάσταση της ως άνω προβαλλόμενης ζημίας πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να είναι αναγκαίο να εκτιμηθεί η ύπαρξη του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου.

3) Επί της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως

81 Πρώτον, όσον αφορά τη ζημία, από τη δικογραφία προκύπτει ότι, κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06, η ενάγουσα συνέστησε τραπεζική εγγύηση και κατέβαλε, με τη μορφή τριμηνιαίων προμηθειών, έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως.

82 Εξ αυτού έπεται ότι η ενάγουσα αποδεικνύει ότι υπέστη πραγματική και βέβαιη ζημία λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06.

83 Δεύτερον, όσον αφορά την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου, επισημαίνεται, αφενός, ότι, αν η διαδικασία στην υπόθεση T-54/06 δεν είχε υπερβεί τα όρια της εύλογης διάρκειας της δίκης, η ενάγουσα δεν θα χρειαζόταν να υποβληθεί σε έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση αυτή.

84 Επομένως, μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 και της επελεύσεως της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπέρβαση, υφίσταται σχέση αιτίου προς αιτιατό.

85 Αφετέρου, υπογραμμίζεται ότι, βεβαίως, η προσαπτόμενη πράξη ή παράλειψη πρέπει να είναι η καθοριστική αιτία της ζημίας (διάταξη της 31ης Μαρτίου 2011, Mauerhofer κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-433/10 P, EU:C:2011:204, σκέψη 127, και απόφαση της 10ης Μαΐου 2006, Galileo International Technology κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-279/03, EU:T:2006:121, σκέψη 130· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makarov κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 61). Με άλλα λόγια, ακόμη και αν τα θεσμικά όργανα έχουν ενδεχομένως συμβάλει στη ζημία της οποίας ζητείται η αποκατάσταση, η συμβολή τους αυτή θα μπορούσε να είναι εντελώς έμμεση εξαιτίας της υπάρξεως ευθύνης που βαρύνει άλλα πρόσωπα, που σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να είναι και ο ενάγων (απόφαση της 18ης Μαρτίου 2010, Trubowest Handel και Makarov κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, C-419/08 P, EU:C:2010:147, σκέψη 59, και διάταξη της 31ης Μαρτίου 2011, Mauerhofer κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-433/10 P, EU:C:2011:204, σκέψη 132).

86 Άλλωστε, όπως έχει κριθεί, η ζημία που συνίσταται σε έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως και την οποία προβάλλει εταιρία στην οποία επιβλήθηκαν κυρώσεις από την Επιτροπή με απόφαση που ακυρώθηκε στη συνέχεια από το Γενικό Δικαστήριο δεν απορρέει απευθείας από τον παράνομο χαρακτήρα της εν λόγω αποφάσεως, αλλά από την επιλογή της ίδιας της εταιρίας να προβεί στη σύσταση τραπεζικής εγγυήσεως προκειμένου να μην εκπληρώσει, εντός της προθεσμίας που της έταξε η επίδικη απόφαση, την υποχρέωση καταβολής του προστίμου [βλ., συναφώς, απόφαση της 21ης Απριλίου 2005, Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής, T-28/03, EU:T:2005:139, σκέψη 123, και διάταξη της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-113/04, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:377, σκέψη 38].

87 Πάντως, εν προκειμένω, πρέπει να επισημανθεί, πρώτον, ότι όταν η ενάγουσα άσκησε την προσφυγή της στην υπόθεση T-54/06, ήτοι στις 22 Φεβρουαρίου 2006, και όταν συνέστησε την τραπεζική εγγύηση, δεν μπορούσε να προβλεφθεί η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης. Επιπλέον, η ενάγουσα μπορούσε βασίμως να προσδοκά ότι η εν λόγω προσφυγή θα εκδικαζόταν εντός ευλόγου χρόνου.

88 Δεύτερον, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 επήλθε μετά την αρχική επιλογή της ενάγουσας να συστήσει τραπεζική εγγύηση.

89 Επομένως, τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υποθέσεως διαφέρουν ουσιωδώς από εκείνα που διαπιστώθηκαν με την απόφαση της 21ης Απριλίου 2005, Holcim (Deutschland) κατά Επιτροπής (T-28/03, EU:T:2005:139), και με τη διάταξη της 12ης Δεκεμβρίου 2007, Atlantic Container Line κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-113/04, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2007:377), οι οποίες μνημονεύονται στη σκέψη 86 ανωτέρω. Συνεπώς, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η σχέση μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 και της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση αυτή δεν είναι δυνατόν να διερράγη λόγω της αρχικής επιλογής της ενάγουσας να μην καταβάλει αμέσως το πρόστιμο που της είχε επιβληθεί με την απόφαση C(2005) 4634, αλλά να συστήσει τραπεζική εγγύηση.

90 Εκ των ανωτέρω έπεται ότι υφίσταται αρκούντως άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 και της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπέρβαση.

91 Τρίτον, η ενάγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη υλική ζημία η οποία συνίσταται σε πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις τις οποίες υποχρεώθηκε να φέρει κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 26ης Αυγούστου 2010 και της 26ης Νοεμβρίου 2013, ημερομηνίας κατά την οποία το Δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του στην υπόθεση Kendrion κατά Επιτροπής (C-50/12 P, EU:C:2013:771) (βλ. σκέψη 67 ανωτέρω).

92 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί, καταρχάς, ότι, με την αγωγή της, η ενάγουσα προβάλλει παράβαση του κανόνα της εύλογης διάρκειας της δίκης μόνο στην υπόθεση T-54/06. Επομένως, δεν προβάλλει παράβαση του κανόνα αυτού λόγω της συνολικής διάρκειας της διαδικασίας, αφενός, στην υπόθεση T-54/06 σε συνδυασμό με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Kendrion κατά Επιτροπής (C-50/12 P, EU:C:2013:771).

93 Εν προκειμένω, η μόνη διαπίστωση που έγινε είναι ότι η διαδικασία στην υπόθεση T-54/06 υπερέβη την εύλογη διάρκεια της δίκης (βλ., ανωτέρω, σκέψη 63).

94 Περαιτέρω, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 τερματίστηκε με την έκδοση της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667).

95 Κατά συνέπεια, μετά τις 16 Νοεμβρίου 2011, η ενάγουσα ήταν σε θέση να σχηματίσει άποψη τόσο για την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 όσο και για τη ζημία που υπέστη λόγω της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπέρβαση.

96 Εξάλλου, με την αναίρεση που άσκησε στις 26 Ιανουαρίου 2012 κατά της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667), η ενάγουσα υποστήριξε ότι η υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 της προκάλεσε επαχθείς οικονομικές συνέπειες και ζήτησε, για τον λόγο αυτό, μείωση του προστίμου που της είχε επιβληθεί.

97 Τέλος, η αμφισβήτηση σχετικά με την απόφαση C(2005) 4634, με την οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο στην ενάγουσα, άρθηκε οριστικώς στις 26 Νοεμβρίου 2013, την ημερομηνία δε αυτή έπαψε να υφίσταται η δυνατότητα που της παρέσχε η Επιτροπή να συστήσει τραπεζική εγγύηση, κατόπιν της επιλογής της ενάγουσας να ασκήσει αναίρεση κατά της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667).

98 Κατά συνέπεια, η καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως μετά τη δημοσίευση της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667), με την οποία τερματίστηκε η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06, δεν εμφανίζει αρκούντως άμεσο αιτιώδη σύνδεσμο με την υπέρβαση αυτή, δεδομένου ότι η καταβολή των εξόδων αυτών απορρέει από την ατομική και αυτόβουλη επιλογή της ενάγουσας, η οποία έπεται χρονικώς της εν λόγω υπερβάσεως, να μην καταβάλει το πρόστιμο, να μην ζητήσει την αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως C(2005) 4634 και να ασκήσει αναίρεση κατά της ως άνω δικαστικής αποφάσεως.

99 Από το σύνολο των προεκτεθέντων συνάγεται ότι υφίσταται αρκούντως άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ, αφενός, της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 και, αφετέρου, της ζημίας την οποία υπέστη η ενάγουσα πριν τη δημοσίευση της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667), ζημίας η οποία συνίσταται στην καταβολή εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως κατά το χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης.

4) Επί της αποτιμήσεως της προκληθείσας υλικής ζημίας

100 Πρώτον, υπενθυμίζεται ότι η διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06 υπερέβη κατά 20 μήνες την εύλογη διάρκεια της δίκης στην υπόθεση αυτή (βλ. ανωτέρω, σκέψη 63).

101 Δεύτερον, αφενός, η ενάγουσα διευκρινίζει, με το δικόγραφο της αγωγής, ότι η υλική ζημία που υπέστη συνίσταται σε «πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις τις οποίες υποχρεώθηκε να φέρει κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα, ήτοι μεταξύ της 26ης Αυγούστου 2010 και της 26ης Νοεμβρίου 2013» (βλ. ανωτέρω σκέψη 67). Επιπλέον, προς στήριξη της αιτήματός της αποζημιώσεως, προσκομίζει στοιχεία σχετικά με τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως τα οποία κατέβαλε κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα.

102 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που παρατίθενται στο δικόγραφο της αγωγής, η αποζημίωση την οποία ζητεί η ενάγουσα με το πρώτο αίτημά της αντιστοιχεί στα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως στα οποία υποβλήθηκε μετά την 26η Αυγούστου 2010.

103 Όπως όμως προκύπτει από τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης, ιδίως από το άρθρο 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το άρθρο 44, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας της 2ας Μαΐου 1991, η ένδικη διαφορά καταρχήν προσδιορίζεται και οριοθετείται από τους διαδίκους, τα δε δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης δεν δύναται να αποφαίνονται πέραν των αιτηθέντων (ultra petita) (αποφάσεις της 10ης Δεκεμβρίου 2013, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας κ.λπ., C-272/12 P, EU:C:2013:812, σκέψη 27, και της 3ης Ιουλίου 2014, Electrabel κατά Επιτροπής, C-84/13 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2040, σκέψη 49).

104 Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να παρεκκλίνει από το αίτημα της ενάγουσας και να αποφασίσει αυτεπαγγέλτως την αποκατάσταση ζημίας που αυτή υπέστη πριν τις 26 Αυγούστου 2010, ήτοι ζημίας αναγόμενης σε χρονική περίοδο διαφορετική εκείνης κατά την οποία υποστηρίζει ότι ζημιώθηκε.

105 Αφετέρου, τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η ενάγουσα μετά τις 16 Νοεμβρίου 2011 δεν εμφανίζουν αρκούντως άμεσο αιτιώδη σύνδεσμο με την υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 (βλ. ανωτέρω, σκέψη 98).

106 Κατά συνέπεια, εν προκειμένω, η ζημία που μπορεί να αποκατασταθεί αντιστοιχεί στα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η ενάγουσα μεταξύ της 26ης Αυγούστου 2010 και της 16ης Νοεμβρίου 2011.

107 Τρίτον, όπως προκύπτει από τα έγγραφα που προσκομίζει η ενάγουσα, τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως καταβλήθηκαν σε τριμηνιαία βάση, Από τα έγγραφα αυτά προκύπτει ιδίως ότι, μεταξύ της 26ης Αυγούστου 2010 και της 31ης Δεκεμβρίου 2011, τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που καταβλήθηκαν από την ενάγουσα, είναι τα εξής:

Χρονικό διάστημα	Έξοδα (σε ευρώ)
26.8.2010-31.12.2010	175 709,87
31.12.2010-14.3.2011	81 382,15
14.3.2011-31.3.2011	18 983,87
31.3.2011-30.6.2011	102 533,99
30.6.2011-30.9.2011	104 603,82
30.9.2011-31.12.2011	105 555,48
Σύνολο	588 769,18

108 Εκ των ανωτέρω έπεται ότι τα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως που κατέβαλε η ενάγουσα κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της 26ης Αυγούστου 2010 και της 16ης Νοεμβρίου 2011 ανήλθαν σε 588 769,18 ευρώ.

109 Κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να επιδικαστεί στην ενάγουσα αποζημίωση ύψους 588 769,18 ευρώ για την αποκατάσταση της υλικής ζημίας που της προξένησε η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στα καταβληθέντα πρόσθετα έξοδα τραπεζικής εγγυήσεως.

β) Επί της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου

110 Η ενάγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι, κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, υφίσταται ισχυρό, καίτοι μαχητό, τεκμήριο δυνάμει του οποίου η υπερβολική διάρκεια ένδικης διαδικασίας συνεπάγεται μη υλική ζημία. Εξάλλου, η ενάγουσα είναι «επιχείρηση εισηγμένη στο χρηματιστήριο της οποίας οι περιπέτειες παρακολουθούνται με προσοχή όχι μόνο από τους εργαζομένους της, αλλά και από τον Τύπο, τους επενδυτές και τους πελάτες της». Για τον λόγο αυτό, η φήμη της ενάγουσας επλήγη χωρίς λόγο. Τέλος, τα επιπλέον έτη αβεβαιότητας είχαν αρνητική επίδραση στη λειτουργία, στις επενδύσεις, στην ελκυστικότητα και στη στρατηγική της επιχειρήσεως. Επιπροσθέτως, η παρατεταμένη αβεβαιότητα προκάλεσε επίσης ηθική βλάβη ατομικά στα μέλη του προσωπικού της καθώς και στα μέλη των οργάνων διοικήσεως της ενάγουσας.

111 Δεύτερον, η ενάγουσα υπογραμμίζει ότι η ακριβής εκτίμηση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας είναι δυσχερής λόγω της φύσεως της ζημίας αυτής. Εντούτοις, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όταν προβαίνει σε εκτίμηση της ζημίας, τονίζει τη σημασία παρόμοιων υποθέσεων. Συναφώς, το καταλληλότερο σημείο αναφοράς για την εκτίμηση της μη υλικής ζημίας που προκλήθηκε στην υπό κρίση περίπτωση είναι οι υποθέσεις στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο ή το Δικαστήριο διαπίστωσαν υπέρβαση της εύλογης διάρκειας και μείωσαν, εν είδει «δίκαιης ικανοποιήσεως», το πρόστιμο που είχε επιβληθεί με απόφαση της Επιτροπής για παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού της Ένωσης.

112 Υπό τις συνθήκες αυτές, η ενάγουσα ζητεί, κατά κύριο λόγο, αποζημίωση ύψους 11 050 000 ευρώ για το χρονικό διάστημα μεταξύ της 26ης Αυγούστου 2010 και της 26ης Νοεμβρίου 2013, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 10 % επί του προστίμου που της επιβλήθηκε με την απόφαση C(2005) 4634, ανά κάθε έτος καθυστερήσεως. Επικουρικώς, η ενάγουσα ζητεί αποζημίωση ύψους 1 700 000 ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 5 % επί του προστίμου που της επιβλήθηκε με την απόφαση C(2005) 4634. Η ενάγουσα ζητεί, έτι επικουρικότερον, αποζημίωση της οποίας το ύψος θα καθοριστεί από τις διαδίκους σύμφωνα με τον τρόπο που θα ορίσει το Γενικό Δικαστήριο ή, όλως επικουρικώς, εύλογη αποζημίωση που θα καθορίσει το ίδιο το Γενικό Δικαστήριο.

113 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιτείνει, πρώτον, ότι η ενάγουσα δεν αποδεικνύει την ύπαρξη μη υλικής ζημίας. Υπενθυμίζει ότι στην ενάγουσα εναπόκειται να αποδείξει τη ζημία που ισχυρίζεται ότι υπέστη. Η προβαλλόμενη ζημία, όμως, περιγράφεται κατά τρόπο υπερβολικά γενικόλογο, στηρίζεται σε σύγχυση μεταξύ της μη υλικής ζημίας και της υλικής ζημίας και δεν τεκμηριώνεται με κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Επιπλέον, η ενάγουσα ζητεί την καταβολή τιμωρητικής αποζημιώσεως.

114 Δεύτερον, και επικουρικώς, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι η ενάγουσα δεν αποδεικνύει την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας και της προσαπτόμενης υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης. Ειδικότερα, η προβαλλόμενη μη υλική ζημία προκύπτει μόνον από την παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού που διέπραξε η ενάγουσα. Η προβαλλόμενη υπερβολική διάρκεια της δίκης δεν επέτεινε τις μη υλικές επιπτώσεις που είχε η διαπίστωση της παραβάσεως από την Επιτροπή, στον βαθμό που το Γενικό Δικαστήριο επικύρωσε τη διαπίστωση της εν λόγω παραβάσεως και το ύψος του επιβληθέντος προστίμου.

115 Τρίτον και έτι επικουρικότερον, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποστηρίζει ότι η μη υλική ζημία πρέπει να υπολογιστεί σε 5 000 ευρώ κατ' ανώτατο όριο.

116 Θα πρέπει να εξεταστεί, πρώτον, η μη υλική ζημία που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι της ενάγουσας και, δεύτερον, η μη υλική ζημία που φέρεται να υπέστη η ίδια η ενάγουσα.

1) Επί της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι της ενάγουσας

117 Επιβάλλεται να επισημανθεί ότι τα αγωγικά αιτήματα αφορούν αποκλειστικώς τα συμφέροντα αυτά καθεαυτά της ενάγουσας και όχι τα ατομικά συμφέροντα των μελών των οργάνων διοικήσεως ή των εργαζομένων της. Άλλωστε, η ενάγουσα δεν επικαλείται εκχώρηση δικαιώματος ή ρητή εντολή που να την εξουσιοδοτεί να υποβάλει αίτημα αποκαταστάσεως των ζημιών που τυχόν υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως ή οι εργαζόμενοί της.

118 Επομένως, το αίτημα αποκαταστάσεως της μη υλικής ζημίας την οποία φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι της ενάγουσας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο, για τον λόγο ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η ενάγουσα εξουσιοδοτήθηκε από τα εν λόγω μέλη και εργαζομένους να ασκήσει αγωγή αποζημιώσεως στο όνομά τους (βλ., συναφώς, διάταξη της 12ης Μαΐου 2010, CPEM κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-350/09 P, EU:C:2010:267, σκέψη 61, και απόφαση της 30ής Ιουνίου 2009, CPEM κατά Επιτροπής, T-444/07, EU:T:2009:227, σκέψεις 39 και 40).

119 Εν πάση περιπτώσει, δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη ζημίας εις βάρος των μελών των οργάνων διοικήσεως και των εργαζομένων της ενάγουσας. Πράγματι, αφενός, η ενάγουσα στηρίζεται σε αφηρημένους ισχυρισμούς και δεν προσκομίζει κανένα συγκεκριμένο στοιχείο που να αποδεικνύει την αγωνία και τη δυσφορία που προκλήθηκε στα μέλη των οργάνων διοικήσεως και στους εργαζόμενους

της λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06. Αφετέρου, η ενάγουσα δεν αποδεικνύει ότι τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοί της υπέστησαν ζημία προσωπική, άμεση και χωριστή από αυτήν που υπέστη η ίδια η ενάγουσα.

120 Κατά συνέπεια, το αίτημα αποκαταστάσεως της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι της ενάγουσας πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο και, εν πάση περιπτώσει, ως αβάσιμο.

2) Επί της μη υλικής ζημίας που φέρεται να υπέστη η ενάγουσα

121 Από τη νομολογία προκύπτει ότι, εφόσον ο ενάγων δεν προβάλλει κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει την ύπαρξη και να προσδιορίσει την έκταση της ηθικής βλάβης ή της μη υλικής ζημίας που υπέστη, οφείλει τουλάχιστον να αποδείξει ότι η προσαπτόμενη πράξη ή παράλειψη ήταν, λόγω της σοβαρότητάς της, ικανή να του προξενήσει τέτοια βλάβη ή ζημία (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2009, SELEX Sistemi Integrati κατά Επιτροπής, C-481/07 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2009:461, σκέψη 38, της 28ης Ιανουαρίου 1999, BAI κατά Επιτροπής, T-230/95, EU:T:1999:11, σκέψη 39, και της 16ης Οκτωβρίου 2014, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, T-297/12, EU:T:2014:888, σκέψεις 31, 46 και 63).

122 Υπενθυμίζεται, πρώτον, ότι η ενάγουσα προβάλλει προσβολή της φήμης της, μεταξύ άλλων στους επενδυτές και στους πελάτες της.

123 Εντούτοις, η επιχειρηματολογία της ενάγουσας δεν τεκμηριώνεται με αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι, λόγω της σοβαρότητάς της, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης ήταν ικανή να έχει αντίκτυπο στη φήμη της, πέραν του αντίκτυπου που είχε η απόφαση C(2005) 4634.

124 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η ενάγουσα δεν αποδεικνύει ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 ήταν ικανή να βλάψει τη φήμη της.

125 Εν πάση περιπτώσει, στην υπό κρίση υπόθεση, η διαπίστωση, στη σκέψη 63 ανωτέρω, της παραβάσεως του κανόνα της εύλογης διάρκειας της δίκης είναι, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου και της σοβαρότητας της εν λόγω παραβάσεως, επαρκής για την επανόρθωση της προβαλλόμενης προσβολής της φήμης της ενάγουσας.

126 Δεύτερον, η κατάσταση αβεβαιότητας στην οποία περιήλθε η ενάγουσα, ιδίως ως προς την ευδοκίμηση της προσφυγής της κατά της αποφάσεως C(2005) 4634, είναι σύμφυτη με κάθε ένδικη διαδικασία. Επιπλέον, η ενάγουσα είχε οπωσδήποτε επίγνωση του ότι η υπόθεση T-54/06 εμφάνιζε ορισμένο βαθμό πολυπλοκότητας και ότι η πολυπλοκότητα αυτή οφειλόταν, αφενός, στον αριθμό των υπόλοιπων συναφών προσφυγών που είχαν διαδοχικώς ασκηθεί κατά της αποφάσεως C(2005) 4634 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου σε διαφορετικές γλώσσες διαδικασίας και, αφετέρου, στην υποχρέωση του εν λόγω οργάνου να διενεργήσει εις βάθος εξέταση ογκωδών δικογραφιών και, ιδίως, να εξακριβώσει τα πραγματικά περιστατικά και να προβεί σε ουσιαστική εξέταση της διαφοράς.

127 Εντούτοις, η συνολική διάρκεια της διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06, η οποία ανήλθε σε 5 έτη και 9 μήνες, υπερέβη την κατά κανόνα παρατηρούμενη διάρκεια που θα μπορούσε να αναμένει η ενάγουσα, ιδίως κατά τον χρόνο ασκήσεως της προσφυγής της. Εξάλλου, στο πλαίσιο της διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06, παρατηρείται μια περίοδος 3 ετών και 10 μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και της ενάρξεως της προφορικής διαδικασίας. Τα χρονικά αυτά διαστήματα ουδόλως δικαιολογούνται από τη λήψη μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, από τη διεξαγωγή αποδείξεων ή από τυχόν παρεμπίπτοντα ζητήματα κατά τη δίκη. Τέλος, η ενάγουσα ουδόλως

συνέβαλε, με τη συμπεριφορά της, στη διαπιστωθείσα διάρκεια της δίκης. Αντιθέτως, η ενάγουσα ενημέρωσε δύο φορές το Γενικό Δικαστήριο ότι προσδοκούσε την έκδοση της αποφάσεως και ζήτησε την επείγουσα εξέταση της υποθέσεως T-54/06.

128 Υπό τις συνθήκες αυτές, η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 ήταν ικανή να περιαγάγει την ενάγουσα σε κατάσταση μεγαλύτερης αβεβαιότητας από την αβεβαιότητα που συνήθως προκαλεί κάθε ένδικη διαδικασία. Η παρατεταμένη αυτή κατάσταση αβεβαιότητας άσκησε εκ των πραγμάτων επιρροή στον προγραμματισμό των προς λήψη αποφάσεων και στη λειτουργία της εταιρίας αυτής και είχε, επομένως, ως αποτέλεσμα την πρόκληση μη υλικής ζημίας.

129 Τρίτον, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, η μη υλική ζημία που υπέστη η ενάγουσα λόγω της παρατεταμένης αβεβαιότητας στην οποία περιήλθε δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πλήρως αποκατασταθείσα με τη διαπίστωση της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης.

130 Συναφώς, επισημαίνεται, πρώτον, ότι το υπομνησθέν ανωτέρω, στη σκέψη, 112 ποσό το οποίο ζητεί η ενάγουσα αποσκοπεί στην αποκατάσταση μη υλικής ζημίας με πολλές πτυχές, μεταξύ των οποίων η προσβολή της φήμης της η οποία όμως δεν αποδείχτηκε και, εν πάση περιπτώσει, επανορθώθηκε επαρκώς με τη διαπίστωση της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης (βλ. ανωτέρω, σκέψεις 122 έως 125).

131 Δεύτερον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, λαμβανομένου υπόψη ότι πρέπει να γίνονται σεβαστοί οι κανόνες ανταγωνισμού του δικαίου της Ένωσης, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης δεν μπορούν να δεχτούν ότι, λόγω και μόνο της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης, ο ενάγων μπορεί να θέτει υπό αμφισβήτηση το σύννομο ή το ύψος προστίμου, ενώ όλοι οι λόγοι που είχαν προβληθεί κατά των διαπιστώσεων οι οποίες αφορούν το ύψος του προστίμου και τη συμπεριφορά για την οποία αυτό αποτελεί κύρωση απορρίφθηκαν (απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής, C-50/12 P, EU:C:2013:771, σκέψη 87· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 16ης Ιουλίου 2009, Duales System Deutschland κατά Επιτροπής, C-385/07 P, EU:C:2009:456, σκέψη 194, και της 8ης Μαΐου 2014, Bolloré κατά Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα, C-414/12 P, EU:C:2014:301, σκέψη 105).

132 Εξ αυτού έπεται ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στο πλαίσιο της εξετάσεως ένδικης προσφυγής κατά αποφάσεως της Επιτροπής με την οποία επιβάλλεται σε επιχείρηση πρόστιμο για παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού του δικαίου της Ένωσης δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να ακυρωθεί, εν όλω ή εν μέρει, το επιβληθέν με την ως άνω απόφαση πρόστιμο (αποφάσεις της 26ης Νοεμβρίου 2013, Groupe Gascogne κατά Επιτροπής, C-58/12 P, EU:C:2013:770, σκέψη 78, και της 26ης Νοεμβρίου 2013, Kendrion κατά Επιτροπής, C-50/12 P, EU:C:2013:771, σκέψη 88· βλ., επίσης, υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, Bolloré κατά Επιτροπής, C-414/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:301, σκέψη 107).

133 Βάσει των ανωτέρω, μέθοδος υπολογισμού του ποσού που ζητείται προς αποκατάσταση μη υλικής ζημίας προκληθείσας από υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης, η οποία, όπως ζητεί η ενάγουσα, συνίσταται στην εφαρμογή ορισμένου ποσοστού επί του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε από την Επιτροπή θα ισοδυναμούσε στην πράξη με αμφισβήτηση του ύψους του προστίμου αυτού, και τούτο μολονότι δεν αποδείχτηκε ότι η υπέρβαση της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 άσκησε επιρροή στο ύψος του εν λόγω προστίμου.

134 Επομένως, τα αιτήματα της ενάγουσας για αποκατάσταση της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας μέσω μειώσεως του ποσού του προστίμου που επιβλήθηκε με την απόφαση C(2005) 4634 πρέπει να απορριφθούν.

135 Τρίτον, λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων που εκτίθενται στις σκέψεις 126 έως 134 ανωτέρω και, ιδίως, της εκτάσεως της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης, της συμπεριφοράς της ενάγουσας και του γεγονότος ότι είχε ενημερώσει το Γενικό Δικαστήριο ότι προσδοκούσε την έκδοση

της δικαστικής αποφάσεως, της ανάγκης να γίνονται σεβαστοί οι κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης και της αποτελεσματικότητας της υπό κρίση αγωγής, πρέπει να γίνει δεκτό, κατά δίκαιη κρίση, ότι το ποσό των 6 000 ευρώ, που θα καταβληθεί στην ενάγουσα, συνιστά προσήκουσα αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη συνεπεία της παρατεταμένης αβεβαιότητας στην οποία περιήλθε κατά τη διάρκεια της ένδικης διαδικασίας στην υπόθεση T-54/06.

γ) Επί των τόκων

136 Με το τρίτο αίτημά της, η ενάγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να επιδικάσει τόκους υπερημερίας επί του ποσού της αποζημιώσεως που θα κρίνει ότι πρέπει να της καταβληθεί, υπολογιζόμενους με αφετηρία την 26η Νοεμβρίου 2013.

137 Από τη νομολογία προκύπτει ότι η υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας γεννάται, καταρχήν, από την έκδοση της αποφάσεως η οποία αναγνωρίζει την υποχρέωση αποκαταστάσεως της ζημίας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 26ης Ιουνίου 1990, Sofrimport κατά Επιτροπής, C-152/88, EU:C:1990:259, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

138 Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου των τόκων υπερημερίας, προσήκει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 83, παράγραφος 2, στοιχείο β', και το άρθρο 111, παράγραφος 4, στοιχείο α', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 966/2012, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ 2012, L 362, σ. 1). Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, το επιτόκιο για τις απαιτήσεις που δεν έχουν εξοφληθεί εμπροθέσμως είναι το επιτόκιο που εφαρμόζει η ΕΚΤ στις κύριες πράξεις αναχρηματοδοτήσεως, όπως αυτό δημοσιεύεται στη σειρά C της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και ισχύει την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του μήνα κατά τον οποίο εκπνέει η προθεσμία καταβολής, προσαυξημένο κατά τρεισήμισι εκατοστιαίες μονάδες.

139 Εν προκειμένω, τα καθοριζόμενα στις σκέψεις 109 και 135 ανωτέρω ποσά πρέπει να προσαυξηθούν με τόκους υπερημερίας, υπολογιζόμενους με αφετηρία την ημερομηνία δημοσιεύσεως της παρούσας αποφάσεως και μέχρι πλήρους και ολοσχερούς εξοφλήσεως.

140 Το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας θα είναι το επιτόκιο που εφαρμόζει η ΕΚΤ για τις κύριες πράξεις της αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένο κατά τρεισήμισι ποσοστιαίες μονάδες.

δ) Συμπέρασμα ως προς το ύψος της αποζημιώσεως και ως προς τους τόκους

141 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, η υπό κρίση αγωγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, κατά το μέρος που με αυτή ζητείται η αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη η ενάγουσα λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06.

142 Η αποζημίωση που οφείλεται στην ενάγουσα προς αποκατάσταση της ζημίας την οποία υπέστη λόγω της καταβολής προσθέτων εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως ανέρχεται στο ποσό των 588 769,18 ευρώ.

143 Η αποζημίωση που οφείλεται στην ενάγουσα προς αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας την οποία υπέστη ανέρχεται σε 6 000 ευρώ.

144 Τα καθοριζόμενα στις σκέψεις 142 και 143 ανωτέρω ποσά αποζημιώσεως θα προσαυξηθούν με τόκους υπερημερίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σκέψεις 139 και 140 ανωτέρω.

145 Η αγωγή απορρίπτεται κατά τα λοιπά.

IV. Επί των δικαστικών εξόδων

146 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Με τη διάταξη της 6ης Ιανουαρίου 2015, Kendrion κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-479/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:2), η ένσταση απαραδέκτου που πρότεινε το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απορρίφθηκε και το Γενικό Δικαστήριο επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα. Επομένως, η Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων της, και τα έξοδα της ενάγουσας που αφορούν την ένσταση απαραδέκτου επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη της 6ης Ιανουαρίου 2015, Kendrion κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-479/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:2).

147 Δυνάμει του άρθρου 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Εντούτοις, αν τούτο δικαιολογείται από τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ένας διάδικος, πέραν των δικαστικών εξόδων του, φέρει και μέρος των εξόδων του αντιδίκου.

148 Εν προκειμένω, η αγωγή έγινε εν μέρει δεκτή. Εντούτοις, στην ενάγουσα επιδικάστηκε μικρό μόνο μέρος της ζητηθείσας αποζημιώσεως. Υπό τις συνθήκες αυτές και λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των περιστάσεων της υποθέσεως, καθένας από τους διαδίκους πρέπει να υποχρεωθεί να φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

149 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. να αποφανθεί ότι η Επιτροπή θα φέρει τα έξοδά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταβάλει αποζημίωση 588 769,18 ευρώ στην Kendrion NV, προς αποκατάσταση της υλικής ζημίας που υπέστη η εταιρία αυτή λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 16ης Νοεμβρίου 2011, Kendrion κατά Επιτροπής (T-54/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:667).

2) Υποχρεώνει την Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταβάλει αποζημίωση 6 000 ευρώ στην Kendrion, προς αποκατάσταση της μη υλικής ζημίας που υπέστη η εταιρία αυτή λόγω της υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06.

3) Καθένα από τα ποσά αποζημιώσεως που καθορίζονται στα σημεία 1 και 2 ανωτέρω προσαυξάνεται με τόκους υπερημερίας, υπολογιζόμενους με αφετηρία τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως και μέχρι πλήρους και ολοσχερούς εξοφλήσεως, βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για τις κύριες πράξεις της αναχρηματοδοτήσεως, προσαυξημένου κατά τρεισήμισι ποσοστιαίες μονάδες.

4) Απορρίπτει την αγωγή κατά τα λοιπά.

5) Υποχρεώνει την Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να φέρει, πέραν των δικών της δικαστικών εξόδων, τα δικαστικά έξοδα της Kendrion που αφορούν την ένσταση απαραδέκτου επί της οποίας εκδόθηκε η διάταξη της 6ης Ιανουαρίου 2015, Kendrion κατά Ευρωπαϊκής Ένωσης (T-479/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:2).

6) Η Kendrion, αφενός, και η Ένωση, εκπροσωπούμενη από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφετέρου, φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα που αφορούν την αγωγή επί της οποίας εκδόθηκε η παρούσα απόφαση.

7) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδά της.

Παπασάββας Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Φεβρουαρίου 2017.

(υπογραφές)

Πίνακας περιεχομένων

I. Ιστορικό της διαφοράς 2

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 2

III. Σκεπτικό 4

A. Επί του παραδεκτού 4

B. Επί της ουσίας 6

1. Επί της προβαλλόμενης υπερβάσεως της εύλογης διάρκειας της δίκης στην υπόθεση T-54/06 . 6

2. Επί της προβαλλόμενης ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου 9

α) Επί της προβαλλόμενης υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου 10

1) Προκαταρκτικές παρατηρήσεις 10

2) Επί της καταβολής τόκων επί του ποσού του προστίμου 11

3) Επί της καταβολής εξόδων τραπεζικής εγγυήσεως 12

4) Επί της αποτιμήσεως της προκληθείσας υλικής ζημίας 14

β) Επί της προβαλλόμενης μη υλικής ζημίας και του εικαζόμενου αιτιώδους συνδέσμου 15

1) Επί της μη υλικής ζημίας που φέρονται να υπέστησαν τα μέλη των οργάνων διοικήσεως και οι εργαζόμενοι της ενάγουσας 16

2) Επί της μη υλικής ζημίας που φέρεται να υπέστη η ενάγουσα 17

γ) Επί των τόκων 19

δ) Συμπέρασμα ως προς το ύψος της αποζημιώσεως και ως προς τους τόκους 19

IV. Επί των δικαστικών εξόδων 20